

Sygn. akt V CSK 571/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku I. M.

przy uczestnictwie K. Ś. i G. F.

o dział spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki K. Ś.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś.

z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestniczka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia prawa materialnego i procesowego, to jest z uchybień dotyczących „praw kardynalnych i cechujących się absolutną dowolnością stosowania i interpretacji prawa”, to jest art. 924 k.c., art. 925 k.c., art. 684 k.p.c. i art. 386 § 6 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ., z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W postanowieniu z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił ponadto, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie przez sąd konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego postanowienia nie pozwala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna uczestniczki była oczywiście uzasadniona w znaczeniu przytoczonym wyżej. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka zarzuca, że zaskarżone postanowienie „ignoruje wskazówki interpretacyjne Sądu Najwyższego”, gdy tymczasem w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy dotąd nie orzekał. Sprawa była natomiast dwukrotnie rozpoznawana przez Sąd Okręgowy w Ś., w związku z apelacjami złożonymi przez strony postępowania od orzeczeń Sądu pierwszej instancji. W uzasadnieniu orzeczenia wydanego po raz pierwszy Sąd Okręgowy zawarł stwierdzenie, że w sprawach podziałowych stan spadku podlega stwierdzeniu według właściwości z chwili jego otwarcia, zaś jego wartość ocenia się według cen z chwili dokonania działu spadku. Z motywów zaskarżonego postanowienia wynika, że metoda ta - niezależnie od krytycznych uwag co do jej słuszności, poczynionych w uzasadnieniu postanowienia Sądu pierwszej instancji - została ostatecznie zastosowana przez ten Sąd, gdyż bazował on na opinii biegłego, który stan przedmiotu wyceny określił na dzień 22 czerwca 2010 r., a zatem na dzień otwarcia spadku, a jego wartość

ostatecznie na dzień 5 października 2015 r. Problemem w niniejszej sprawie było natomiast rozliczenie między stronami nakładów czynionych na przedmiot podziału, w różnym okresie, w znacznej części jeszcze przed datą otwarcia spadku oraz oceny charakteru tych nakładów i stopnia, w jakim uległy amortyzowaniu do daty otwarcia spadku. W tym zakresie mechanizm rozliczeń zastosowany przez Sądy był znacznie bardziej złożony.

Nie sposób też uznać, że zaskarżone postanowienie zapadło z naruszeniem powołanych przez skarżącą we wniosku przepisów prawa materialnego i procesowego. Art. 924 k.c. stanowi bowiem, że spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy, a z art. 925 k.c. wynika, że spadkobierca nabywa spadek z chwilą jego otwarcia. Art. 684 k.p.c. stanowi, że skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd, a art. 386 § 6 k.p.c. wprowadza zasadę związania sądu, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania. Wszystkie te przepisy Sąd Okręgowy miał na uwadze, gdy rozpoznawał apelację uczestniczki od postanowienia wydanego w sprawie. Nie ma zatem podstaw, by jego orzeczenie uznawać za sprzeczne z prawem w sposób oczywisty.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.